

Petre Bakevski

Rojen leta 1947 v Kavadarcih. Pesnik, prozaist, dramatik, kritik, esejist, novinar. Objavil je naslednje pesniške zbirke: *Pot do poletja* (1972), *Zemljoljub* (1975), *Pavov krik* (1982), *Raztrgan zemljevid* (1984), *Obraz časa* (1985), *Zamegljen pogled od nespečnosti* (1990), *Senca sna* (1990), *Terra Magica* (1991), *Žive zvezde* (1992), *Skozi zlati prstan sonca* (1994), *V sencu meča* (1994), *Zona* (1995), *Sto sonetov* (1997), *Elegije* (1998), *Balade* (1999), *Moja Itaka* (2003), ter naslednja prozna dela: *Ogorki* (2000), *Živi sen svetlobe* (2001), *En vran* (2002), *Dva vrana* (2002), *Jata* (2003). Piše drame, kritike, publicistiko. Njegova dela so prevedena v več jezikov. Dobil je nagrade 13. november, Brata Miladinova, Kočo Racin, Krste Misirkov, zlati prstan in druge.

Epinikiji o moji vrnitvi**V tej samoti vse kar je
božjega pogrešam**

So poti nazaj
F. Hölderlin: *Žalostinke ...*

2.

In tako prispel sem v obljubljeni deželo mojih prednikov! Prispel sem! Gluha samota bila mi je veliki spremljevalec! Poslej se nisem ločeval od nje, pa tudi ona mi ni skrivoma bežala kakor prešuštnica, ki rada potuhnjeno v drugo posteljo se vklešči! Zaupala sva si in eden z drugim sva se zvezala v velike vozle, ki jih je strah zategoval! Hodil sem tako naprej, tu in tam z namero, da bi jo izkušal – ali na dremežu zasačil, ali jo v zanko lenobnosti zategnil!

Bolj kot sem jaz bedel, tembolj ona je ohranjala nespečnost. Bolj kot sem udrihal po strahotnih morah, tembolj jih ona je podžigala in hipoma me vračala k pradavnemu ognjišču, kjer žerjavica sabljo je razbeljevala, potem pa na trenutke ji odvzemala je silo, zabodeno v steptani pepel! Pomislil sem nato na zrno in na klitje, na pripravljenost, da se vzdrži pod to suho grudo, in kapljico dežja se shrani za nadaljevanje rodu! Jok nosi k nam z neba, medtem ko krik prihaja iz maternice! Korenina ima svojo stezo, ki je nevidna in pred sončnim vzhodom še bolj daleč, kakor daleč je črna lepljivost somraka! Zato samota so drobne mrzle potne kaplje! Pod kožo so združile nemir in tudi glas so mu odvzele, da zavija kakor hripav pes na mrazu! O, temu nalik hlad se oglaš! Ponoči gospodari sam nad razprostrto mesečino! Takšne naj bile bi vse izginule pokrajine prednikov! To naj bi bila edina pot vrnitve! Ali pa obstaja drugi ogenj, ki prižiga se na nebu in kakšna druga svetloba, ki se vrača iztrošena, blede iz suhe pokrajine, zalepljene na črn obraz ogorka! Prav nič tu ne more se razplapolati, ako od srca potihem ne poleti uteha – da bi prebudila ptice, da bi zbezala suho seme, da bi razcvetela cvetje in iz vsakega grmička da zaslišal bi se krik plodnosti – da se bi močno zatreslo jasno svetlo nebo! Prispel sem, tako da sem sledil samoti. In bil sem sam, v senci!

Sejalec jalovega semena¹

1.

Najdaljnější koren je morda v bližini izvira, ki dan današnji napaja srce s pradavno silo! Od kod se vzame ta moč vztrajati večno prikovan na zemljo! Čisto vsak poskus nebeškega letenja se neha, ko sonce stopi krila! Glej ga, človeka!

¹ Verz Blažeta Koneskega.

Z neba proti najbolj globokemu breznu samotno pada! Pri tem pa niti najmanj ne vznemirja bliskov prav tako pri padanju ne preusmerja strel nevihtnih! Vse je navidez podrejeno oni strani časa! Še molk si varuje molčanje skrivoma, boječe, tišina še preseče boža zlati sončni zahod, da bi preskočila veliko planino te noči, daljava uspešno zakriva veliki skok v prazen pogled, od tavanja utrujeno oko sinjino išče v čistem izviru svetlobe lice, to jutro ki lesketa se v vekah, ki so pravkar se odprle! Moje oko nemirno išče skrajno točko! To bi bil lahko začetek že izginulega plemena, gluhoti mi bo razodela, kajti tudi seme vzkleti more le takrat, ko nad seboj zasliši glas kako potomci novi pod istim nebom že kriče, da bi prebudili v njem zlate odmeve vrnitve! Vse prihaja do Olimpa, medtem ko Troja celi rane! Morje skrivoma se v modro globočino je zavleklo, molči pred razpotegnjenimi sencami meč, ki skrivajo ga v prahu! Treba bi spet združiti to polje in pa morje kakor vojski dve na istem bojišču, kjer sta se začeli bojevati! Mar le čas nazaj se vrača? Pot sončeva je to, kar treba bo ponovno prehoditi, ali odprta brezna, v katerih le svetloba sama preskakuje sanje! Nekaj pritiska! Vem, da spet bom posejal jalovo seme, ki bo spet odpiralo oblake! Mar govor travnatnih bilk zamenjal bodem za svinčeni topot ukročenih konjev, ki so že davno poteptali ogenj! Ali res zaman v zasutih bojiščih brskam da ulovil bi obličje moj'ga prednika kakor v bistrem izviru človek oživljen sebe zagleda! Zatipal sem jih! Ven molijo! Morda so to Skrbi, morda premešani Paionci! Tukaj so! Živi!

Psalmi za Pirajhme

Razpelo šibkosti

*Gospod, zakaj stojiš ob strani
in se skrivaš v času stisk?*

Psalm 10

1.

Preletel sem vse temne oblake strahu. Bil sem sam.
In moj zvesti konj je sam izginil, da bi poiskal svetlobo. Ne vem, ali sem rovaril po nebesih in mar odvezoval sem zlate niti v vozlu sončnih žarkov ali morda razkrinkaval sem tišino, ki mi je stiskala srce in v krču je razpenjala neskončnost sončnega zahoda! Sem iskal neki govor, glas prepoznavni, slišan, krik rojevanja matere, ihtenje iz maternice, magično odpiranje kroga in začenjanje ponovnega življenja, spet kljubovanje času!... Čemu to brezupno iskanje mrtvega vojaka in čemu toliko bojišč, ki proslavljajo pozabo! Prah prestrašil bo tišino, jaz pa sem sam in letim, medtem moj zvesti beli konj pod oblake temne up na silo upogiba – o, ti nenadejana senca razpela šibkosti! Potrebujem meče, rabim podžgani veter, ki bi brusil prebujanja, kajti venomer ob svitanju se dotaknem tvoje duše v hipu, ko ugašajo zvezde in povsod slave tišino, povsod slave! Mi smo! Obstajamo! Pod istim nebom bivajo pozaba in zvestoba in oddaljena davnina in prihodnost ulovljena kljubuje vsem sušam bilka travnata, prežeta z jutranjo molitvijo, žilavi gomolj, ki živi do poldneva in čaka na nevidno ptico od živih potomcev! To je krog nebeški! To namreč ni ne vzdih niti konec večni, obraz, obrnjen v podzemno bobnenje, ne bakreni eho izginule ljubezni ne svilena mreža iz nevidnih niti ... Nemara pa je beg pred svojo

kožo, eno telo za eno življenje, a misel
podžgana lebdi s širnimi krili razbeljenimi,
ki v podaljšanem zamahu dotikajo se vzhoda
in zahoda! Same stiske, povsod sama samota!
In kako naj se pojasni ta napeta gluhoti?
Le zakaj takšen prezir do svoje lastne sence? Mar
smo tako prekleto osamljeni na našem tihem
in že pozabljenem ognjenem bojišču! O, ti moj
O, vojak, še ko te ni in še kadar kakor zvezda
ognjena me prebadaš, jaz grizljam le korenino!